

KIS HIRLAP

KUTYKA-EBÉD. (Lásd a 10. lapon.)

XXXI. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. július 4-én.

A TITKOS BÜNÖS.

— Elbeszélés. —

AGYITÓ üveggel sem lehetett volna egy darabka hust fölfedezni a peccsenyés tál fenekén. Ennek pedig két nagy oka volt.

Először is a Harmati ur nevelő intézetében olyan kitünő peccsenyét sütöttek, hogy nem egy könnyen lehetett párját találni. És másodsor: épen most tizenkét jó étvágyu fiu ült ott a nagy ebédlő asztal körül és nem volt köztök egy sem, a ki huzakodott volna, mikor arra került a sor, hogy valami jó sültbe kell beleharapni. Kiürítették tehát a tálat olyan alaposan, hogy Andor, mint kétségtelen szent igazságot kiáltotta a régi közmondást:

— No Dani bácsi, holnapra szép időnk lesz a lapdázáshoz.

— Jaj de jó lesz! Velünk jön ugy-e, Dani bácsi?

Dani bácsi ott ült az asztalfőnél. Kerek képű öreges ember volt, afféle felügyelő az intézetben, ki a fiuknak félig mesterök, félig jó barátjok volt. Szerették is mindnyájan, mert sok apró csinyökre szemet hunyt, sok apró bajból kihuzta őket, melyért különben büntetést kaptak volna az igazgatótól. El is tréfált velök sokszor.

— Még nem bizonyos, mondá most is, hogy holnap szép idő lesz; az sem bizonyos, kísétálunk-e lapdázni. Attól függ, hogy viselitek magatokat holnapig.

— Oh, abban nem lesz hiba, szólta Andor. Hiszen mi csupa jóra való, példás diákok vagyunk. Ha csak más baj nem ér!

— Micsoda? Micsoda? kérdék mind a többiek.

— Nagy baj érhet... ha még hátra van a tészta étel. Hátha olyan lesz, hogy nem ürül ki a tál és akkor sem lesz szép idő!

A tréfás megjegyzésen mindnyájan nevettek, még Dani bácsinak is erőfeszítésebe került, hogy ne mosolyogjon, mert az ugyancsak ritkán esett meg, hogy a jó étvágyu fiuk ott hagyták volna az ételt a tálban. De hát neki, a ki az asztalnál a rendre ügyelt, komolynak kellett maradni. Mikor pedig Dani bácsi az ő kövér gömbölyű orcájával olyan nagyon komoly volt, akkor az a gonosz Andor mindig kedvet kapott, hogy utánozza. Most is fölfujta a két orcáját és rettentően komoly képpel nézett maga elé. Mind észre vették, de még Dani bácsi is.

— Már megint csufondároskodol, Andor! mondá. Micsoda illetlenség ez! És még ha legalább jól tudnál utánozni! De nem tudsz semmit. Már ha én utánozni akarnálak, legalább arra törekedném, hogy hasonló legyen.

— Tegye meg, Dani bácsi! szólta Artur, ki legjobb barátja volt Andornak. Próbálja meg, utánozza Andort.

Rögtön valamennyien kérték tegye meg és nagyot nevettek hozzá. De a felügyelő komoly maradt.

— Ha bejelentem az igazgató urnak, milyen illetlenül viselitek magatokat, majd nem fogtok nevetni, tudom, hanem inkább sirásra áll a szátok.

Alighogy kimondta, az egész pajkos kis társaság roppant nevetésre fakadt. Hogy is ne, mikor az a bolondos Andor

mindjárt m
majd sirás
gosan görb
len volt ne
Dani bács
maga is na

— M

a szomszéc
utoljára is

Miko

ettől, teljes
elszenvede
tetést, cs
ketten vo
zetben és
gyon külö
pozsgás, i
mindig ny
lett, de tré

ellenben

a ki szorg

zére esett

eröltette r

hányszor

és a tanár

zet legden

inkább saj

kimélettel

And

Arturt, m

volt. An

hasznát v

Artur, ki

védőjéhez

szomorúsá

évet járt

más iskol

hét volt h

el kell vál

mindjárt megróbálta, hogy lesz az, mikor majd sirásra áll a szájok. Olyan mulatságosan görbitette el a száját, hogy lehetetlen volt nem nevetni rajta. Utoljára már Dani bácsi sem győzte a komolyságot s maga is nagyot nevetett.

— Most már semmi baj, sugta Artur a szomszédjának. Már féltém, hogy Andor utoljára is megharagítja Dani bácsit.

Mikor Artur azt mondta, hogy félt ettől, teljesen igazat mondott, mert inkább elszenvedett volna ő maga akármilyen büntetést, csak Andort ne érje semmi baj. Ők ketten voltak a legnagyobb fiuk az intézetben és a legjobb barátok is, ámbár nagyon különböztek egymástól. Andor pirospozsgás, izmos, vidám fiú volt, jó tanuló, mindig nyílt, őszinte, komoly ha épen kellett, de tréfás a mikor csak lehetett; Artur ellenben sápadt képű, beteges, csöndes, a ki szorgalmasan tanult ugyan, de nehezére esett a tanulás, mert ha kissé megerőltette magát, mindjárt beteg lett, akárhányszor el is ájult. Andort az igazgató és a tanárok úgy szerették, mint az intézet legderekabb növendékét, míg Arturt inkább sajnálták, de épen gyöngesége miatt kimélettől voltak iránta.

Andor is talán azért szerette meg Arturt, mert olyan csöndes és gyönges volt. Annyi bizonyos, hogy ő kevesebb hasznát vette a nagy barátságának, mint Artur, ki úgy hozzá szokott, mint valami védőjéhez. Annál nagyobb volt most a szomorúsága, mert Andor már az utolsó évet járta ebben az esztendőben, apja más iskolába akarta adni. Már csak pár hét volt hátra a vizsgálatig, akkor aztán el kell válniuk. Mihelyt kettecskén voltak,

nem is tudott egyébről beszélni, mint erről a nagy bajról. Most is, amint az ebédről távoztak, busan mondta:

— Jaj Andor, mit csinálunk mi itt, ha te nem leszel többé köztünk?

— Mit? Megmondom én.

— No mit?

— Hát tanulni fogtok, aztán játszani, közben pedig épen úgy reggelizni, ebédelni, ozsonnálni, mint most.

— Persze, te azt könnyen veszed, nem is sajnálsz engemet! Hol találok én olyan jó barátot?

— Az is akad. Gombház, ha leszakad, lesz más, azt tartja a közmondás.

— Hát te csak annyiba veszed a barátságunkat? Pedig megfogadtuk egymásnak, hogy örökre jó barátok leszünk.

— Persze hogy megfogadtuk, de te már mindjárt el akarsz keseredni, mert én nem akarok előre szomorkodni. Ráérünk arra később is. De nézd csak, itt a Dani bácsi szobája, félig nyitva az ajtaja, én pedig láttam, amint a kertbe sétált.

— Bizonyosan a lugasba ment. Ott szokott ebéd után szunyókálni.

— Nagyon okosan. Most egy kicsit bekukkanhatunk a szobájába.

— Mit csinálunk ott?

— Hát csak úgy egy kicsit körülnézünk. Az öreg annyira félti a szobáját, hogy soha sem bocsát be minket. Én még nem is láttam, milyen az ő híres szobája.

— Én sem. Valami nagy kincsei pedig nem lehetnek, hogy annyira félti tőlünk.

— Ha vannak is, azt csak nem lehet, hogy tolvajok vagyunk. Nem is azért

zárja el mindig oly gondosan, hanem fél, hogy valamivel megréfáljuk. Pedig őt soha sem bántjuk.

— Nem bizony, hiszen olyan jó! Inkább ne is menjünk be.

— No, azt már megtehetjük, azzal nem esik semmi baja. Minek felejtette el becsukni az ajtót? Legalább megtudjuk, miye van itt az öregnek. Majd én aztán megréfálok azzal, hogy megmondom neki, miye van itt vagy ott. Fog majd csodálkozni, hogy honnan tudom.

És bementek.

Csinos, tágas szoba volt, kényelmes butorokkal. Egy nagy polczon sok szép könyv állt sorjában, a falakon szép képek függtek. Mindennagyon tiszta, rendes volt.

— Hm! Elég szépen lakik Dani bácsi.

Sokkal szebben, mint mi.

— Az már igaz. De, tudod Andor, ő már öreg ám és nem rongálja ugy meg a butorokat.

— Milyen pompás, kényelmes karoszéke van itt az ablaknál! Ebben volna ám jó tanulni! Rögtön elszenderülnék.

— Bolondos Andor! Hiszen akkor nem tanulnád meg a leczkédet.

— No, az is igaz. Jobb nekünk az a fából való kemény szék. De nézd, mennyi

csecsebecse aprósága van itt az íróasztalán.

Az íróasztal csakugyan tele volt mindenféle aprósággal, melyeket Dani bácsi az intézet hálás növendékeitől vagy ezek szüleitől emlékül kapott. Volt ott szivartárca, levél-nyomtató, szép gyertyatartó, ezüst írótartó, tizágu kés, czifra papirosvágó és sok más efféle. Andornak azonban leginkább szemébe tünt egy kis ezüst szelencze, mely csillogott az épen rá eső napsugártól. A tetején egy kis fogó

ÜDÜLÉS. (Lásd az 5. lapon.)

volt, mintha azzal kellene a födelét leemelni. Andor mindjárt próbálta is, de nem tudta fölnyitni.

— Ugyan mi lehet benne? Mert van benne valami, nehéz.

— Talán burnótos szelencze.

— Az a! Persze hogy az!

No lám, nem is tudtam, hogy az öreg tubákolni szokott.

— És sem láttam soha. Aztán mire jó az?

— Biz' én nem tudom. Annyi áll, hogy pompásan lehet tüszszenteni tőle; de én ezt meg tudom tenni a magam emberségéből is, nincs szükségem burnótra.

— Ejnye, nekem jó volna, szólt Artur nevetve. Néha ugy csavarja az orromat, hogy szinte könybe lábad a szemem,

szeretnék
Elviszem e
fölnyitni, k
majd vissza

— Psz
nácson, me

De bi
mert a köv
ajtó. Nagy
Nem Dani
asszony, a
zetben és
hára. Már
tek, pedig
tartott a re
is engedel
moly hang

— Hát
Mi dolguk
nyosan vala

— De
kedves Rózs
fejtörést! sz

— Meg
kellene törn
hallottam el
mikor tudjál
bad bejönni.

— Nem
csinak nincs
sincs fütve.

Rózsi a
tudta, mit m

— Ninc
Teremtőm!
befűteni?

— Igaz
elfelejttem.
baj. Ugy-e A

szeretnék tüsszenteni és nem tudok. Elviszem ezt a szelenczét és megpróbálom fölnyitni, kiveszek egy kis burnótot, aztán majd visszacsempészem . . .

— Pszt, csöndesen! Jön valaki a tornáczon, meg ne hallják, hogy itt vagyunk.

De biz ebben hiába reménykedtek, mert a következő pillanatban megnyílt az ajtó. Nagyot ijedtek, de csak rövid időre. Nem Dani bácsi lépett be, hanem Rózsi asszony, a ki afféle kulcsár volt az intézetben és gondot viselt szobára, konyhára. Már tőle bizony nem nagyon féltek, pedig Rózsi asszony szörnyen sokat tartott a rendre és szerette volna, ha neki is engedelmeskednek. Most is nagyon komoly hangon mondá:

— Hát maguk mit csinálnak itt, he? Mi dolguk van ebben a szobában? Bizonyosan valami roszban török a fejüket.

— Dehogy törjük, dehogy törjük, kedves Rózsi asszony. Nem szeretjük mi a fejtörést! szólt Andor vigan.

— Meghiszem azt, mikor a leczkén kellene törni a fejüket, azt nem szeretik, hallottam eleget. De minek jöttek ide? — mikor tudják, hogy ide senkinek sem szabad bejönni.

— Nem ám; de mikor a jó Dani bácsinak nincs rendben a szobája. Tessék, be sines fütve.

Rózsi asszony hamarjában nem is tudta, mit mondjon.

— Nincs befütve! szólt végre. Uram Teremtőm! Hát ki fog nyár közepén befütteni?

— Igaz' a! felelt Andor nevetve. Ezt elfelejtettem. No, akkor hát nincs semmi baj. Ugy-e Artur, így már mehetünk.

— Persze, most már mehetünk.
És vidám nevetéssel kísérták a szobából.

— Én megyek az udvarra játszani, szólt Andor. Nem jössz velem?

— Nem megyek. Nagyon meleg van.

— Az igaz. Neked mindjárt megárt, akár meleg van, akár hideg.

Elváltak s Andor csakhamar javában futkosott más pajtásokkal az udvaron és a kertben, míg Artur is visszament a szobácskába, melyben ketten laktak Andorral. Az volt legnagyobb örömük, hogy ebbe a szobácskába nem fértek többben, mint ők ketten. Ott tanulgattak, beszélgettek, aludtak és csak ritkán pörlekedtek. Andor úgy félig-meddig felügyelője volt a beteges Arturnak, a ki e mellett kissé félénknek is látszott, bizonyosan gyöngélkedése miatt. Nagyon érzékeny és hamar duzzogó is volt, de Andor az ő pompás vigságával mindig jól boldogult vele. Az igazgató épen azért is hagyta őket együtt.

(Folytatása következik.)

Ü D Ü L É S.

(Képpel a 4. lapon.)

BÁR a színed halovány még,

S kezed, lábad gyenge, bágyadt —

Édes Bandim, úgy örülök,

Hogy már elhagytad az ágyat!

S mert magad nem járthatsz-kelhetsz,

(De megjö az egészség!)

Kis kertünkben rózsát téptem,

S ime — mind elhozta néked!

A NAPSUGÁR.

— Skót mese. —

(Három képpel.)

OL volt, hol nem volt, egyszer valahol és valamikor volt egy öreg, nagyon öreg asszony, akit Futki Dorkának csufolt az egész falu népe. Mert mindig kint a mezőn, erdőben futkosott, ott is lakott valahol, senki sem tudta hol. Töppörödött, sovány öreg asszony volt, ránczos képpel, szürke kis macska szemekkel és nagy uborka orral; aztán olyan ruhát viselt, mint valamikor azelőtt kétszáz esztendővel viselhettek, de olyan kopott is volt, hogy akár háromszáz esztendő is lehetett volna.

A ki tehát találkozott vele, csufolta, de csak messziről. Mert közlől nem volt tanácsos. Egy vékonyka pálcza volt a Futki Dorka kezében és ha ezzel valakire ráütött, három hétig is sajgott az ütés, mintha csalán marná folytonosan a helyét. Elkerülték tehát a mikor csak tehettek.

De a kis Magduska nem kerülte el, abból az egyszerű okból, mert ő nem félt.

Még pedig azért nem félt, mert az a jó szokása volt, hogy nyájasan, kedvesen beszélt mindenkire, de különösen az öregekhez; soha sem nézte azt, hogy szép-e vagy csuf valaki.

Egy napon Magduska a mezőn virágot szedett, mikor egy kerítés átjárójának a tetején pillantotta meg Futki Dorkát. Nem tudott lejönni. Nem is öreg embereknek csinálták azt a meredek lépcsős átjárót.

De még ha nem szédült volna is az öreg Futki Dorka, mégsem tudott volna lejönni, mert a kendője beleakadt a karóba. Magduska, amint ezt messziről meglátta, oda sietett.

— Nénike, nem segíthetnék? kérde nyájasan.

— És igazán segíteni

akarnál?

— Persze... azaz csak ha szükséges... azt hittem, nem tud lejönni.

— Igaz is. Beakadt a kendőm. Kapaszkodjál föl és akaszd le. Aztán majd reád támaszkodom és lemegyek.

Magduska megtette és szerencsésen lejutottak. De az utolsó lépcsőről a kis leány megcsuszott és leesett. Nem történt semmi baja, csak a köténykéjébe gyűj-

— NÉNIKE, NEM SEGÍTHETNÉK ?

tött virág

Futki Dor

— P

viseled a

olyan min

ragyogóvá

Ez n

Magduska

meg, az i

figyelt rá,

szét a föld

— H

lottak a k

— N

itt van mi

szeretem a

esik soka

tépjek.

— I

majd én u

Ezzel

de Futki l

— O

van az. Te

szép virág

No beszél

— M

én nem ki

találok én

— J

akarok va

napsugara

Ilyen

még soha

volt, mi le

aranyosan

sugár éper

ilyen naps

Hiszen az

tött virág, hullt ki. Nevetve ugrott föl, Futki Dorka pedig így szólt:

— Ezt már szeretem, ha nevetve viseled a kicsi bajt. Az ilyen vidámság olyan mint a napsugár, attól lesz fényes ragyogóvá és boldoggá az élet.

Ez nagyon bölcs mondás lehetett, de Magduska először is nem értette, azután meg, az igazat megvallva, nem is igen figyelt rá, hanem csodálkozva nézegetett szét a földön.

— Hová lettek a virágaim? Kihullottak a kötényemből és sehol sem látom.

— Nem ám, mert én szedtem föl, itt van mind a táskámban. Én is nagyon szeretem a virágot, csak hogy nehezemre esik sokat hajlogatni, hogy magam tépjek.

— Igen? No akkor csak tartsa meg, majd én újra tépek magamnak.

Ezzel Magduska odább akart futni, de Futki Dorka nem engedte.

— Ohó, megállj csak! Nem addig van az. Te engem megsegítettél és adtál szép virágot. Hát én mit adjak neked? No beszélj, mit adjak?

— Mit adjon? Köszönöm szépen, de én nem kívánok semmit. Hiszen virágot találok én eleget.

— Jól van jól, de én mégis adni akarok valamit. Adok neked egy pár szál napsugarat.

Ilyen furcsa ajándékot Magduska még soha sem kapott, azért hát kíváncsi volt, mi lesz az. A lombos fa levelei közt aranyosan szürödött keresztül egy pár napsugár éppen oda, a hol álltak; csak nem ilyen napsugarat gondol Futki Dorka? Hiszen azt nem lehet megfogni.

Pedig mégis úgy volt. Futki Dorka kinyújtotta hosszú sovány kezeit, a napsugár után nyúlt és elkapta, még pedig kettőt is.

— Fogd, neked adom. Az egyik legyen a tied, a másikat add annak, a kit legjobban szeretsz.

Két aranyszál volt az, amit Magduska a kezében tartott. Arany volt-e vagy micsoda, nem tudta, de mivel ajándékba kapta, hát szépen megköszönte. Az egyiket mindjárt a nyakába akasztotta és mikor aztán fölpillantott, sehol sem látta többé Futki Dorkát.

— Ej, de hamar elfutott. Most már én is sietek haza. mert különben kikapok. Szüleim úgy is mindig nagyon haragosak.

Már ez csakugyan igaz volt. Épen most is, amint vígan dalolva haza ért, apja mérgesen dörgött, morgott, hogy minek süt oly melegen a nap, minden el fog száradni, nem lesz termés, üres marad a hombár, éhezni fognak. Az anya meg az udvaron siránkozott, hogy a róka elvitte a legszebb csibéjét, kár is tartani a többit, inkább leöli valamennyit, megsüti, megszik, aztán ne legyen többé egy árva tyúk és csibe sem az udvaron. A cselédek meg az istállóban pöröltek, hogy a tehenek nem adnak tejet, a gazda nem fogja hinni, azt fogja mondani, kidöntötték.

Magduska vidáman lépett szüleihez.

— Apácska! Mamácska! Nézzétek mit hoztam! Egy szép fényes napsugarat a számotokra.

— Hát még mit, te együgyü gyerek! dörögte az apja.

De mivel szerette a leánykáját, meg sem akarta rontani a kedvét, átvette azt a furcsa szálát és a falra a szent képre akasztotta.

Ettől a naptól fogva nagy változás történt a házban, legalább ugy hitték.

Pedig voltaképp nem igen változott semmi. Hanem a gazda így szólt:

— De együgyü voltam, hogy a napra panaszkodom, mert melegem volt. Hiszen most melegnek kell lenni, különben nem érik meg a buza.

...LESTÉK A PÓKOCSKÁT. (Lásd a 10. lapon.)

A felesége meg így szólt:

— Hát még én milyen bolondot beszéltem, hogy minden csibét ki kell pusztítani, mert egyet elvitt a róka. Mintha nem maradt volna még elég!

A cselédek is ilyenformán okoskodtak:

— Nem szabad lustálkodni, végezzük jól a dolgunkat... hiszen ezek a szegény tehenek lehet két napja nem ettek; hogy adnának tejet?

Mindenki jókedvűen végezte a dolgát, mindig rendben volt minden s az egész falu irigyelte Magduskáékat, olyan

jól ment a mondta, h van, neve kezdték hin

Egy megint a n egy mély á tott, hát az meg, ki ot mászni. Ma

— Kő nöm, jó le ka. Lá hogy a jó nem tett véllýé. E megjutalm lak. Fogd

Egy kis tulyát a neki s M duska, a kinyitotta, nagy pókot lantott benne. M hogy meg ijedt. De öreg ass így szólt:

— Ne lan jószág gondját. E badon, vis pedig szala nak, hogy aranynál.

Magd tett haza

jól ment a dolguk. Mikor Magduska azt mondta, hogy ez a két szál napsugártól van, nevelték, de lassan-lassan mégis kezdték hinni.

Egy esztendő mult és Magduska megint a mezőn járt virágot szedni. Amint egy mély árok partján nefejejtset szakított, hát az öreg Futki Dorkát pillantotta meg, ki ott jajgatott és nem tudott kímászni. Magduska kiségitette.

— Köszönöm, jó leányka. Látom, hogy a jó sors nem tett kevélylé. Ezért megjutalmazlak. Fogd ezt.

Egy kis katalyát adott neki s Magduska, amint kinyitotta, egy nagy pókot pillantott meg benne. Majd-hogy meg nem ijedt. De az öreg asszony így szólt:

— Ne félj semmit tőle, ez az ártatlan jószág az én kedvencem. Jól viseld gondját. Ha pedig megunod, bocsásd szabadon, visszajön egyenesen hozzám. Most pedig szaladj haza és mondd meg atyádnak, hogy a napsugár többet ér az aranynál.

Magduska nem értette, de azért sietett haza és már a kapuból elmondta az

izenetet. De apja épen egy idegennel alkudozott és így kiáltott:

— Elhallgass azzal az együgyü beszéddel! Inkább add ide a nyakadról azt a szálat. Jó vevőnk akadt. Ez a derék szomszéd száz aranyat ad érte.

Magduska eleinte vonakodott, de mikor a szomszéd kirakta sok csillogó aranyát, végre beleegyezett Magduska. A ravasz szomszéd megvette a két bűvös szálat, mert ő már hitte, hogy ez hozza a szerencsét.

Egy kisideig nagy vigság volt Magduskáéknál, bőven költöttek, de az aranyuk hamar a végére értek és ezen nagyon boszankodtak. A gazda megint örök-ké mérges volt, megvert mindenkit, a ki elébe került, még

Magduskát is. Mindenki sírt, kedvetlen volt, a dolgát nem végezte és mire megint letelt egy esztendő, alig volt betevő falatjuk.

— Nyakunkba vehetjük a koldustarisznyát, — zsörtölődött a gazda.

Magduska arra gondolt, hogy ha találkozónának a Futki Dorkával, az talán segítene rajtuk. Keresték is mindnyájan, de hiába, rég nem látta őt senki.

...RAGYOGÓ TÜNDERALAK JELENT MEG. (Lásd a 10. l.)

— De hiszen itt van a pókocska, az eltalál hozzá, szolt egyszerre Magduska nagy örömmel. Szabadon bocsátjuk és utána megyünk.

Megtették és a pókocska azonnal meg is indult, utána pedig az egész háznép, a hányan voltak. Aggodalmasan lesték a pókocskát, nehogy szem elől téveszszék. (Lásd a képet a 8. lapon.) Csakhogy ez nem volt valami kellemes séta. Mert a pókocska már különben is csak lassan jut előre, de hozzá még ez a pókocska épen-séggel nem látszott sietni. Meg-megállt és nagyot pihent, majd meg felkuszott valami bokorra, ott hálót szőtt és kényelmesen várta, hogy legyet foghasson. Mikor jól lakomázott, akkor nagyot aludt rá, és csak azután indult megint utra.

Már ezt bizony keserves volt mind végig várni, el is maradoztak lassacskán mind és mire beesteledett, Magduska egymagára maradt. Aggódott, hogy a sötétben el nem veszi-e szem elől a pókocskát. Szerencsére szép holdvilág volt, jól láthatta.

Mentek, mendegéltek és nagysokára egy ócska várromhoz értek. Itt a pókocska hirtelen eltűnt, de ugyanekkor világosság támadt s ragyogó tündéralak jelent meg Magduska előtt. (Lásd a képet a 9. lapon.) A pókocska pedig ott volt a vállán.

— Oh, szép tündér, hát te voltál az öreg Futki Dorka? szolt Magduska ámulva.

— Én voltam, és azt is tudom, mért jöttél. Most az egyszer megbocsátok. Menj haza, holnap a ravasz szomszéd visszahozza a bűvös kincset, mert a ki álnokul juttott hozzá, annak bajt hoz, nem szerencsét. És hogy el ne veszítsétek, jövőre ne kül-

sőleg, hanem szivetekben hordozzátok a fényes, meleg napsugárt: az elégült vidámságot. Ajándékomat tegyétek szivetek fölé, majd beköltözik.

Ugy lett és Magduskáék ekkor megértették, hogy a saját szivében hordhatja mindenki a fényes, meleg napsugárt, mely boldoggá tesz. Örömben szerények maradtak, bánatukban nem csüggedtek s ujra boldogság uralkodott hajlékukban.

KUTYKA-EBÉD.

(Képpel a czimlapon.)

NAGYOBB kutyák, félre most,
Hadd egyenek az aprócskák!
Hadd szedjék föl békiben
A jó sűrű tejbe-kását.

Az én öreg Vigyázom
Ugy is tudom, nem bolygatja —
Hisz a kedves kölykeknek
Ó a hü, az özvő anyja!

A TIZES BANKÓ.

— Beszélyke. —

ERÉZ néni kissé kedvetlenül nézett hol maga elé, hol egy csinos, körülbelül tizenhárom éves fiura.

— Hol jártál tegnap este, Gyula? Tegnap a kis Ágnes előtt nem akartalak vallasni.

— Mért is vallasna, nénike? Mindössze is sétálni voltam.

— Sét és sötét éjsz jártál annyit

— Az mondani ol

— Jó hogy mind csak tudno mert szüle adni rólato

Ez a Gyula nem

— U hol jártál kell hinne hogy vala

— Gyula ha néniké tart, hog minket ha vánkozik menjünk

Gyula nagy váro nihez, ki kott és ö gyermek badban j Néha be mely alig néni elvi s más et akadt. N aztán a mint az fiatal er mán szá

— Sétálni! Korán délután mentél el és sötét éjszaka volt, mire megjöttél. Hol jártál annyi ideig?

— Azt már én el sem tudnám mind mondani oly részletesen.

— Jó, jó, hiszen nem kívánom én, hogy minden lépésről beszámolj, de mégis csak tudnom kell, hol jársz és mit mivelsz, mert szüleidnek meg én tartozom számot adni rólatok.

Ez a biztatás azonban nem hatott, Gyula nem felelt.

— Ugy látom, nem mered megvallani, hol jártál és mit miveltél. Utoljára is el kell hinnem, amit pár nap óta hallok... hogy valami rosz utra tévedtél...

— Nem tévedtem rosz utra, felelé Gyula hevesen. Nem tettem roszat, de ha nénikém nem bizik bennem, ha attól tart, hogy bajt okozok, akkor küldjön minket haza. Ágneske ugy is nagyon kívánczok a mama után. Nem bánom, hát menjünk vissza a városba.

Gyula és kis huga Ágnes egy távoli nagy városból jöttek a szünidőre Teréz nénihez, ki gyönyörű egészséges vidéken lakott és örömmel látta házában a testvére gyermekeit. Itt a pompás levegőn, a szabadban játszva, futkosva megerősödhetek. Néha be-besétáltak a közeli kis városba, mely alig negyedőrai sétányira volt. Ott a néni elvitte őket komédiába, menaszériába s más efféle kis multságba is, ami épen akadt. Nagyon szerettek hát ott nyaralni, aztán a néni nem is volt olyan szigorú, mint az apa, Gyula pedig, ki már egész fiatal embernek tartotta magát, itt jóformán szabadjára járt-kelt.

— Tudom én már, mit tehetek, mondogatta büszkén; és ha a néni, bár szeliden, számon kérte valamiért, Gyula azzal állt elő, mint most is: hogy hát jól van, küldje őket haza Teréz néni. de ő már nagy fiu, vele nem lehet ugy bánni, mint a kis Ágneskével.

A jó öreg Teréz néni nem akarta erőszakolni a dolgot, inkább nem faggatta tovább Gyulát. Hiszen már csakugyan nagyocskas fiu, aztán büszke, becsületes, jól nevelt fiu, hát ha kissé elkalandoz is a mezőn, nem baj.

— Jól van, te tüzes vitéz. Haza nem küldelek, mert szüleid nem azért küldtek ide, hogy mindjárt haza menjetek. De ha már oly nagyon szereted a nagy sétákat, tehetnél nekem egy kis szivességet.

Erre Gyula mindig kész volt.

— Nagyon örömetest kedves nénikém. Hova menjek, mit csináljak?

— Délután mezei munkásokat kell kifizetnem és nincs apró pénzem. Itt van egy tiz forintos bankó, sétálj be a városba és váltsd fel a boltosnál, a kinél vásárolni szoktam. Voltál már ott.

— Oh, ismerem jól. Mindjárt megyek. Talán eljön Ágneske is.

— Egy darabon elkisérhet, de nem a városig. Dél felé nagyon meleg lesz, a kicsike eltikkadna. Itt a pénz, jól vigyázz rá. Majd én előhivom a kicsikét.

Gyula átvette a bankót és sietett a szobájába, hogy kalapját elővegye, nyakendőjét megigazítsa. Mialatt sietve készült, nagyot sohajtva szólt magában:

— Tiz forint! Milyen jó volna. Ez épen elég lenne, még maradna is... Mindegy, már meg kell tennem.

Épen ekkor éles fütty hangzott a kert felől. Gyula hirtelen fejébe nyomta a kalapját és nem is került az ajtónak, hanem az ablakon ugrott ki és egy-két percz alatt eltűnt a bokrok közt. Épen ekkor nyitott pedig be Teréz néni a kis Ágnessel.

— Ejnye, már elment! szólt Ágneske busan.

— Talán csak előre sétált a szeleburdi. Bizonyosan megvár, maga kívánta, hogy vele menj.

— Igen, de nem tudom, melyik uton ment!

— Okvetlenül a mezei gyaloguton, az rövidebb és kellemesebb. Sétálj csak ki a kert végibe, bizonyosan ott fogod találni.

— Minek is kerestem a kosárkát! töprengett a kis leány. E miatt kértem el... virágot máskor is szedhettem volna.

De már azért mégis csak karjára öltötte a kosárkát és sietett a kerten keresztül a mezőre, a mennyire csak apró lábai bírták. A kerten tul elkerített szép rét terült el, azon még szabad volt a kis leánynak egymagában is járnia, mert ott nem érhetett semmi baj. Ott találta Gyulát, ki már visszafelé jött és nagyon föl volt indulva. Megkapta kis huga kezét és aztán szaporán mentek a mezőn keresztül, a két szál gerendából összerótt kapu alatt keresztül bujtak s Gyula aztán még inkább sietett.

— Jaj, Gyula, ne szaladj annyira, szólt Ágneske lihegve.

— Igaz a! Te nem bírsz oly gyorsan menni. Akkor inkább maradj is itt. Magam gyorsabban jutok előre.

— De én még tovább akarok menni...

mért nem akarod, hogy veled menjek? Haragszol? Miért?

Gyula igazán szerette kedves testvérkéjét. Erre a kérdésre kissé elüzte azt a gondolatot, mely elméjét úgy megzavarta.

— Dehogy haragszom, kedves kicsikém. Miért haragudnám én reád? Te sem tudnál reám haragudni, ugy-e nem?

— Nem bizony!

— Hátha azt mondanák, hogy valami rosztat tettem?

— Oh, azt nem hinném el... az nem lehet.

Gyula nem szólt semmit, csak ugy magában suttogta:

— Pedig meglesz... már hiába, máskép nem lehet... megigértem.

Még egy kis darabon mentek együtt.

— Most már fordulj vissza, Ágnes, szólt Gyula. Már jó messzire vagyunk a háztól... nem szabad egymagadnak messze járnod.

Ágneske ezt belátta és jó kedvűen visszafordult, Gyula pedig gyors léptekkel ment odább. Csakhamar el is tűnt egy kis domb mögött s a kis leány nem látta többé.

— Most szedek a kosárkámba vad virágot, aztán haza megyek.

Tele szedte a kosárkát tarka virágokkal, vigan dalolgatott hozzá, végre pedig megindult haza. Az elkerített mezőnél letette a kosárkát és fölült a kerítésre.

— Így ni. Most itt pihenek, aztán haza szaladok.

Nem sokáig pihent ott, mikor a közeli bokrok mögül egy fiu lépett elő. Vászott, rongyos ruhás ficzko volt s Ágneske ugyan csak megijedt tőle, annál inkább, mert a

fiu egyenesen olyan volt, a szor emlegette a ficzkókat. Csak megijedt tőle.

A fiu is

— Ne

szonyka, ne mentsen, hogy bántanám.

elment-é má

Ágneske

tetszett az a Gyulával?

már a város támadni és

— Az

gondolá Ágneske megtámadni

piros kaláris Zsebembe d

Hirtele

leoldja a kaláris a zsinórt és a földre.

— No

gának a kis csak, összes

Lehajo

Ágneske gy igazán szive

nus fiu, vagy hullt kaláris vele. De ez

mert ez, mikor szemeket, ig

— Mo

asszony... hogy ki ne s

fiu egyenesen feléje tartott. Szakasztott olyan volt, a milyennek Ágneske előtt sokszor emlegették a csavargó tolvaj gonosz ficzkókat. Csöppet sem lehet csodálni, hogy megijedt tőle.

A fiu is észrevette ezt és így szólt:

— Ne féljen semmit, kedves kisasszonyka, nem akarom én bántani. Isten mentsen, hogy a jó Gyula urfi testvérét bántanám. Csak azt szeretném tudni, elment-é már Gyula urfi a városba?

Ágneskének még e szavak után sem tetszett az a rongyos ficzkó. Mi dolga van Gyulával? Mért akarja tudni, elment-é már a városba? Talán bizony meg akarja támadni és kifosztani.

— Azért sem mondom meg neki, gondolá Ágneska. De hátha engem fog megtámadni? A nyakamon van a szép piros kaláris . . . még elveszi. De nem adom. Zsebembe dugom.

Hirtelen a nyakához kapott, hogy leoldja a kaláris-sort, de sietségében eltépte a zsinórt és a kaláris szemek széthulltak a földre.

— No tessék, milyen bajt csinált magának a kisasszony, szólt a fiu. Megálljon csak, összeszedem.

Lehajolt a földre és összeszedte. Ágneske gyanakodva nézte, nem tudva, igazán szivességet akart-e tenni ez a gyanus fiu, vagy csak azért szedi össze a széthullt kaláris gyöngyöt, hogy elszaladjon vele. De ezzel kár volt gyanusitania a fiut, mert ez, mikor mind összeszedte a kaláriszemeket, így szólt:

— Most tartsa a köténykékjét, kisasszony . . . így ni . . . aztán fogja jól össze, hogy ki ne szóródjanak.

Ágneske, amint kedves gyöngyei együtt voltak, nem várta, hogy újabb veszedelem érje, hanem futásnak eredt, maga sem tudta merre. Még kívül volt a kapun s egy gyaloguton futott egész erejéből, remélve, hogy az a gyanus fiu nem éri utól. De az nem is ment utána.

Ezalatt Gyula szaporán gyalogolt és mihamar eljutott a városkába. Hanem itt nem ahhoz a boltoshoz ment először, a kihez Teréz néni küldte, hanem az órás boltjába. Mikor belépett, kissé habozott és még az ajtó kilincsét fogva is megállt. Mintha intette volna valami, hogy ne lépjen be, nem helyes, amit tenni készül.

— Eh mit, nincs más mód, megígértem . . . meg is teszem.

Mikor a boltból ismét kijött, arca ki volt pirosodva, sőt egy könnyecsepp is csillogott a szemében.

— No, már megtettem, mondá magában. Már megvan. Most siessünk váltani a néninek. Jaj Istenem, hol a tizes bankóm?

Ezt hangosan kiáltotta, miközben ijedten kaparászott a zsebeiben. Észre sem vette, hogy ezalatt valaki odaért melléje.

— Elvesztett valamit, Gyula urfi?

— Te vagy, Misi? Miért jöttél ide? Mondtam, hogy várj otthon, majd elmegyek hozzátok.

— Igen is, tudom . . . de már ott vannak . . . nagyon sürgetős . . . nem akarok várni, hát gondoltam, hogy az ifur után szaladok.

— Jól van no. Itt a pénz, siess haza.

Benyult a zsebébe s egy csomó bankót húzva elő, Misinek a markába nyomta.

Ezen csodálkozott volna még csak Ágneske, mert ez a Misi ugyanaz a rongyos ficzkó volt, a kitől ő annyira megijedt s aki most így szólt:

— A jó Isten áldja meg, kedves Gyula urfi. Tudom, meg is fogja áldani a jószágáért, melyet irántunk tanusít.

Ezzel gyorsan megfordult és futva ment haza. Gyula pedig visszatért az órási boltjába, de onnan csakhamar kijött és nagyon zavartan, izgatottan indult szintén hazafelé.

— Meg nem foghatom...! Mit fog Teréz néni mondani?!

Már akármit mond, csak haza kell menni. Nagyon lassan ment, az uton is mindig meg-megállt, szétnézegetett, de végre mégis csak haza ért s épen nem örült, mikor látta, hogy a néni ott áll az ajtóban, már messziről majd nem haragosan kiáltva:

— De sokáig jártál oda! És Ágneskét minek vitted magaddal? Mondtam, hogy ő csak egy kis darabon kíséren.

— Hiszen úgy is volt. Mindjárt visszafordult. Hát nem jött haza?

— Nem. De csakugyan nem volt veled?

— Mondom, mindjárt visszaküldtem, alig pár száz lépésnyiről.

— De hát akkor hová lett? Istenem! Még valami baja esett a kis leánynak. Rögtön keresni kell!

Gyula sarkon fordult és szaladt oda, a hol elvált hugocskájától. Kiáltozta nevét, de hiába, Ágneske nem jött elő. Hanem ott termett Misi, a ki, látva Gyula aggodalmas arcát, így szólt:

— Mielőtt a városba indultam, itt beszéltem vele a kerítésnél... elszakította a kaláris füzérét, én szedtem össze néki... itt van ni! Még egy szem itt maradt.

Csakugyan ott találtak egy szem kalárist.

— Erre láttam futni a major felé... aligha több kalárist is el nem szórt... abból megtudjuk, merre ment.

A földre hajolva és vizsgálódva mentek előre, így találta őket Teréz néni, ki nagyon nyugtalankodott és maga is keresésre indult. Ugyancsak meg volt lepve, mikor Gyulát olyan bizalmas beszélgetésben találta azzal a rongyos csavargóforma fiúval; de most nem beszélt erről, kivált mikor az a rongyos fiú is segített a keresésben.

Eljutottak egy mély vizmosáshoz, melyen keskeny palló vezetett keresztül.

— Ott van a piros kaláris mind az árok fenekén, ni! szólt Misi. Amott a parton meg lábnyomok látszanak... itt valami történt.

Leugrott a pallóról az árokba és összeszedte a klárist. Ez megvolt; az is bizonyos, hogy Ágneske itt járt, talán leesett a pallóról... de hová lett?

Nem maradtak sokáig bizonytalanságban. A közeli majorból egy nő közeledett, — a majorosné.

— A kis Ágnes kisasszonyt keresik, ugy-e? Ott fekszik nálam szegényke, lebukott a pallóról és kifczamította a lábát.

Teréz néni és Gyula nagyot ijedtek.

— No, nincs semmi veszedelem, szólt a majorosné. Meghallottam a jajgatását,

elvittem a ház...
tem rajta...
bajon segiteni...
Az persze nag...
nyugodni kell.

Persze sz...
a kis beteghez...
fájdalomtól ki...
Mikor testvér...
mégis mosoly...

— Már n...
jól van... de

Aztán el...
futott, mert fé

— Gyula...
tam ám meg n

A néni...
most egy affél

— Talán...
Ki az?

— Oh, a...
fiu... de ne...
tőle kár volt n

— Nem...
ségeket. No...
történt. Most...
küldök cseléd...
Ágneskét.

Teréz né...
Utközben a n

— Igaz...
el is felejtkez...
ves fiam!

Gyula h...
hegyéig elvör

— A pé...
lahol! hebegé

— Elté

elvittem a házamba és mindjárt segitettem rajta... tudok én az ilyen apró bajon segíteni. Helyre rántottam a lábát. Az persze nagyon fáj, szegénykének most nyugodni kell. De holnap már futkoshat.

Persze szaladtak Teréz néni és Gyula a kis beteghez, ki sápadtan, a szenvedett fájdalomtól kimerülten feküdt az ágyon. Mikor testvérét és a nénit megpillantotta, mégis mosolygott:

— Már nincs bajom... már minden jól van... de nagyon fáj az ám!

Aztán elmondta, hogy egy csuf fiutól futott, mert félt tőle:

— Gyulát kérdezte, de nem mondtam ám meg neki, merre ment.

A néninek eszébe jutott, hogy Gyulát most egy afféle gyanus külsejű fiúval látta.

— Talán éppen az volt veled? Kérdé. Ki az?

— Oh, az Misi, egy nagyon szegény fiú... de nem rossz fiú ám... ismerem, tőle kár volt megijedni.

— Nem szeretem az ilyen ismeretéseket. No, csak hogy nagyobb baj nem történt. Most menjünk haza. Mindjárt küldök cselédet, a ki ölben haza hozza Ágneskét.

Teréz néni és Gyula haza indultak. Utközben a néni egyszerre megszólalt:

— Igaz a! A nagy ijedtségben majd el is felejtkeztünk a pénzről. Add ide, kedves fiam!

Gyula halálsápadt lett, aztán a füle hegyéig elvörösödött.

— A pénz... az... az eltévedt valahol! hebegé végre. Meg kell keresnem.

— Eltévedt? Hogyan?

— Meg nem foghatom... mikor a városba értem és a zsebemben kerestem, nem találtam... pedig nyugodtan mentem, ki nem eshetett.

— Talán lyukas a zsebed és a bélés közé csuszott.

A néni belenyúlt Gyula kabátjának a zsebébe és — két forintost húzott elő. Gyula most még vörösebb lett, a néni pedig gyanakodva kérdé:

— Hát ez miféle pénz? Hiszen nem volt pénzed? Ezt hol vetted?

— Azt nem mondhatom meg.

— Nem? Csak hogy ez így nagyon gyanus... holmi csavargó fiukkal talállok jó pajtáságban, a rád bízott pénz elvész és mégis pénzt találok a zsebedben...

— Oh, csak nem hiszi nénikém, hogy elloptam azt a tízes bankót, hogy nem vesztettem el! szólt Gyula ijedten.

— Még nem tudom, mit higyek. De viseleted nagyon gyanus. Ezt nem tűrhetem el. Tisztázd magadat.

— Ó, hát csalónak, tolvajnak tart! Nem vagyok az! Es addig egy szót sem szólok, míg azt a szerencsétlen bankót elő nem keritem. Nem vesztettem el az uton... az lehetetlen.

Ezzel elrohant, be a házba és minden zugot összekeresett, — de hiába. Most már látta, hogy komoly a dolog. Most már hiába mond akármit, el nem hiszik, hogy nem bűnös.

— De hiszen ez borzasztó! Oh! Az a boldogtalan Misi, hogy éppen most tudott utamba akadni! A néni most már szentül hiszi, hogy az ő pénzét dugtam el... meg akartam csalni... minek is fogtam belé!

Egész nap sápadtan, leverten járt-kelt, félrevonult és akármilyen nagy diáknak tartotta is magát, kétségbeesésében nem tudott egyebet tenni, mint sirni. Félrevonult, nem mert senkinek a szemébe nézni. A néni várta, hogy jöjjön a magyarázattal, a kis Agnes pedig azt hitte, hogy miatta busul, tehát biztatta, hogy már nincs baja. Csodálkozott is, hogy kedves testvérje nem jött hozzá.

Soha sem volt még Gyulának olyan keserves éjszakája, mint most. Csak hánykolódott az ágyán és busult, aztán lassanként magát kezdte vádolni. Persze hogy maga volt az oka... ha néhány nap óta nem látják azzal a rongyos Misivel, nem gyanúsítanak... pedig Misi becsületes fiu, hiszen azért segítette... szegény anyja betegen fekszik, egy kegyetlen ember pedig néhány forint adósság miatt elakarta venni utolsó holmijokat, Gyula megígérte, hogy segít és mikor azt mondták neki, hogy nem teheti, mert annyi pénze még sincs, büszkén felelte, hogy majd lesz. Aztán a városba ment és eladta a szép zsebóráját. Nagyon nehezére esett, de megtette, hogy jót tehessen a szegény emberekkel. Ez nagyon szép volt, de talán mégis jobb lett volna, ha a néninek szól és nem a maga esze után jár... akkor az óra is megmaradt volna és... most nem esnék rá gyanu, hogy elsikkasztotta a néni pénzét. És ha most mindezt elmondja is, már nem fogják hinni, csak afféle hazugságnak fogják gondolni.

Másnap reggel is ilyen szomorú gondolatokkal kelt föl. Hanem egyszerre csak akkora rivalgás, ugrálás hallatszott a szobájából, hogy a néni ijedten szaladt be.

— Mi az? Mi történt?

— Megvan! Megvan! Itt van! Nem vesztettem el, nem is vittem el! Tegnap, mielőtt indultam, kissé rendbe hoztam a hajamat s a tükörasztalkára tettem le a bankót, rátettem a kezét, aztán hallottam Misi jeladó fütytyét, hamar kirohantam s el is mentem a városba, azt hive, hogy a bankót zsebre dugtam. Ugy-e, most már nem hiszik, hogy csaló vagyok.

— Azt nem. De most már tudnom kell ezt a dolgot Misivel... mi az?

El is mondta hiven. A néni komolyan hallgatta aztán így szólt:

— Ez bizony elejétől fogva el volt hibázva, még pedig azért, mert elbizakodtál, hogy te már tudod mit kell tenned, nem kérsz tanácsot és nem adsz számot. Kellemetlenségbe keverted magadat és oda van szép órad, melyet emlékül kaptál. Ezt én persze nem engedhetem, visszaváltom. Tehát mégis csak én segítek azokon a szegény embereken és ha idején szólsz, mindjárt kezdetben megtettem volna. Gondolod-e, hogy tudtad, mit csinálsz?

Nem gondolta biz' azt Gyula és ezen túl nem is cselekedett úgy, hanem szívesen hallgatott az okos szóra.

Megfejtések és megfejtők, Forgó bácsi postája és Jótékonyág című rovatok a jövő számban jelennek meg.

